

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 324/2545

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ โจทก์ พันตำรวจโท ประพนธ์ สารผล จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 650, ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง

การกำหนดสถาบันการเงินและอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2537 มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

เงินค่าเบี้ยประกันที่โจทก์ทตรงจ่ายไปก่อนหาใช้หนี้เงินกู้ยืมอันทำให้โจทก์สามารถคิดดอกเบี้ยได้เกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ตามประกาศของกระทรวงการคลังได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้อง ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน ๗๗๔,๕๙๙.๘๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๒๔,๔๖๔.๗๑ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยชำระเสร็จสิ้น และให้จำเลยชำระค่าเบี้ยประกันอัตราร้อยละ ๘๐๔.๖๔ บาท นับแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖ และทุก ๓ ปี จำนวนเงินปีละ ๘๐๔.๖๔ บาท จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาด หากได้เงินสดไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ชำระหรือชำระไม่ครบ ให้ยึดที่ดิน โฉนดเลขที่ ๖๑๙๘๗ พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาด หากได้เงินสดไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ โจทก์อุทธรณ์เฉพาะข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลชั้นต้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๓ ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อหนังสือสัญญากู้เงินมีใจความว่า "ผู้กู้ยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้สำหรับเงินกู้ ตามสัญญานี้ในอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี หรือตามอัตราดอกเบี้ยใหม่ซึ่งผู้ให้กู้อาจเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยตามที่กำหนดไว้ข้างต้น และผู้กู้ยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยใหม่ตามประกาศของทางธนาคาร" โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปีจากจำเลยได้ แม้จำเลยมิได้ผิพนัดชำระหนี้ก็ตาม จึงเป็นดอกเบี้ย ซึ่งเป็นดอกเบี้ยชนิดที่โจทก์พึงได้รับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๘ วรรคสาม แม้ในทางปฏิบัติโจทก์จะคิดดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราร้อยละ ๘.๕ ต่อปี ก็เป็นข้อปฏิบัติที่โจทก์ให้ประโยชน์แก่จำเลยนอกเหนือจากข้อตกลงในสัญญา โจทก์จึงมีสิทธิที่จะไม่ยอมให้ประโยชน์แก่จำเลยอีกต่อไป การที่โจทก์กลับไปคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี ตามข้อตกลงเดิม ในสัญญา จึงไม่เป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าอันจะถือเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๙ แม้ตามสัญญา จะระบุว่า "หากผู้กู้ผิพนัดยินยอมให้ผู้กู้เพิ่มดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาได้" ก็ตาม แต่โจทก์ก็เรียกดอกเบี้ยนับถัดจากวันผิพนัดบางช่วงดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี เท่ากับอัตราที่กำหนดในสัญญาเท่านั้น มิได้เรียกเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๙ ต่อปีดังกล่าว จึงไม่ใช่เบี้ยปรับที่ศาลจะมีอำนาจลดลงได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๘๓ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลดอัตราดอกเบี้ยลงเหลือร้อยละ ๑๕ ต่อปี ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์โจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น แต่การที่โจทก์อุทธรณ์ขอให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี ของต้นเงิน ค่าเบี้ยประกันที่โจทก์

ครองจ่ายไปก่อนบอกเลิกสัญญา ๘๐๔.๖๔ บาท นับแต่วันที่ ๓ เม.ย. ๒๕๔๓ ด้วยนั้น หนี้จำนวนดังกล่าวมิใช่หนี้เงินกู้ยืมที่โจทก์จะคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามประกาศกระทรวงการคลังได้ อุทธรณ์โจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๗๗๕,๕๙๙.๘๘ บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๕๒๔,๔๖๔.๗๑ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกนั้นคงตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ยงยศ นิสักรกุล · ม.ล.ไกรฤกษ์ เกษมสันต์ · เรวัตร อิศราภรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/324/2545>